

KÖRÖS-VIDÉKI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
GYULA

2021. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás a Körös-vidéken

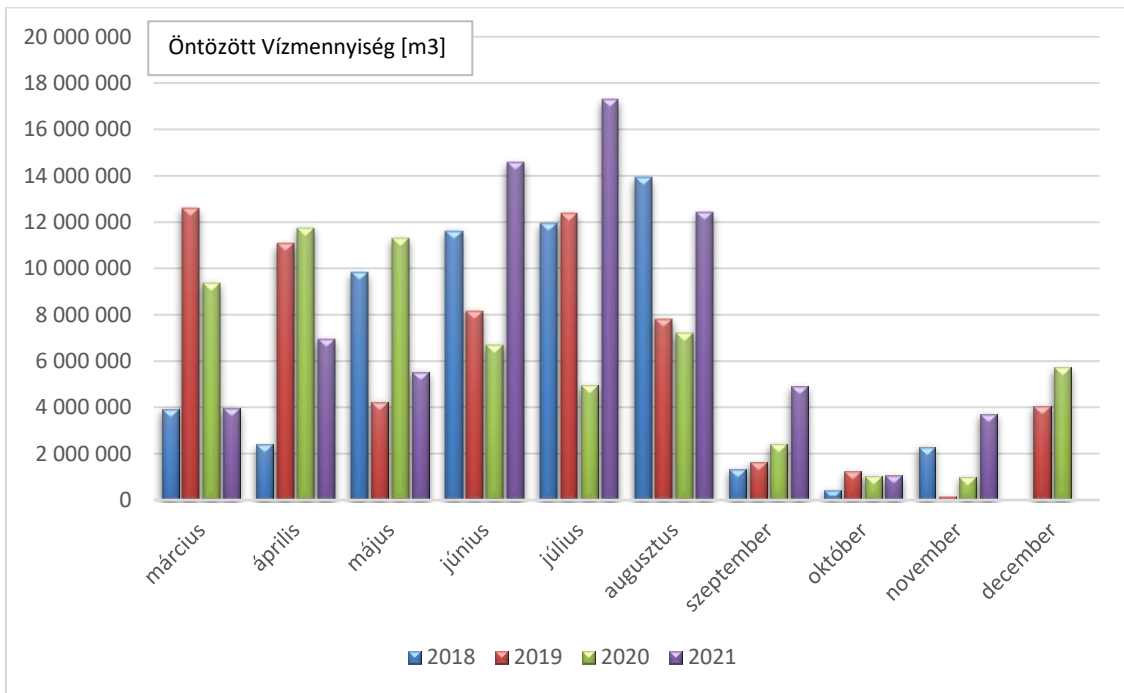
2021. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási időszak kezdetén, március 1-jén - az előző évekhez hasonlóan - elkezdődött a rendszerek felkészítése, mely során elvégeztük a szükséges fenntartási és egyéb idényen kívüli feladatokat.

A rendszerek felkészítése mellett legalább olyan fontos teendő a vízigények felmérése és a vízszolgáltatási szerződések megkötése, melyekhez elengedhetetlen a kapcsolódó jogszabályok teljeskörű ismerete. A jogszabályi környezetről elmondható, hogy a tavalyi évhez képest nem történt jelentősebb változás, hiszen továbbra is változatlan maradt az öntözési idény hossza, illetve a díjszámítás rendje is. A 115/2014 (IV.3.) Korm. rendelet értelmében a szántó- és rizs hasznosítás esetében az alapidj 50%-át, míg a változó díj 100%-át fizették meg a vízhasználók, halastó esetében 1500 Ft/ha díjat kellett fizetnie a vízhasználónak a vízjogilag engedélyezett terület alapján, így felhasználhatta az engedélyben lekötött vízmennyiségét. A vízszolgáltatási díj fennmaradó részét a központi költségvetés térítette meg.

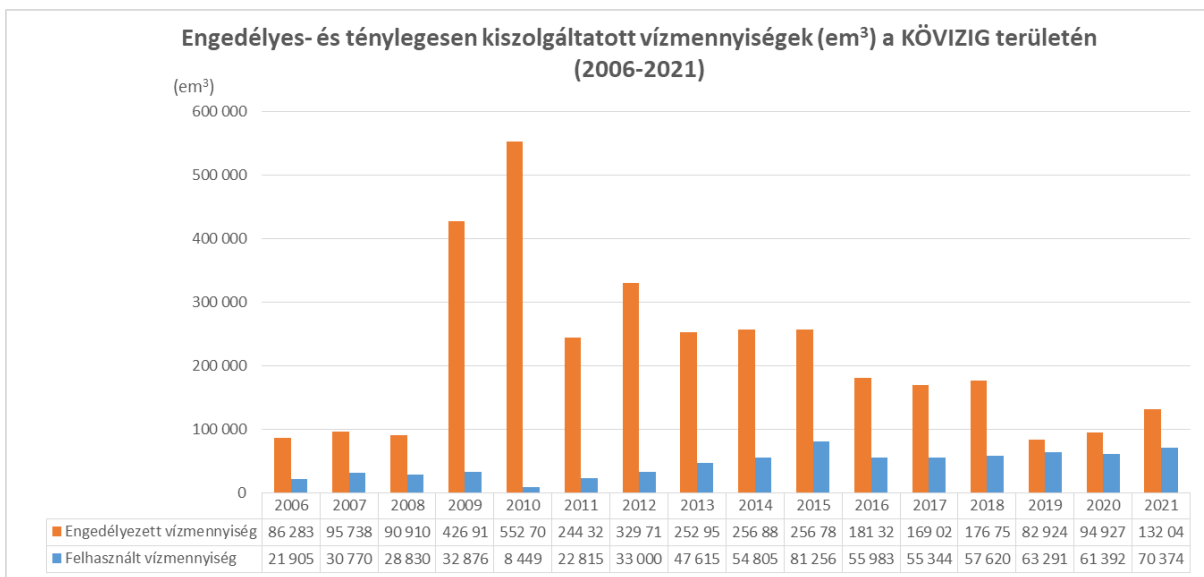
Az előző évekhez hasonlóan már a klasszikus idénykezdet előtt megkezdődött a vízszolgáltatás a Biharugrai fővízkivételnél, hiszen a Biharugrai halastavak esetében már januárban vízigény jelentkezett. Ekkor még nem sejtettük, hogy egy rendkívül aszályos év következik, hiszen egy

csapadékosabb januárt és egy átlagos februárt követően márciusban már csapadékhiány jelentkezett, míg a két legnagyobb aszály sújtotta hónap a június és a július volt. Megjegyzendő, hogy az augusztus, szeptember és október hónapok is a sokéves csapadékösszegek alatti mennyiségeket produkáltak. Mindezek hatására 2021. július 1. napján a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 15/C. § (9) bekezdése alapján a Belügyminiszter közzétette, hogy kezdetét vette az úgynevezett tartósan vízhiányos időszak, mely egészen október 31-ig tartott. A tartósan vízhiányos időszak alatt igazgatóságunk illetékességi területén az aszály elleni védekezés során rendkívüli beavatkozásra nem volt szükség.

A száraz időjárást a felhasznált vízmennyiségek is jelzik; a két legnagyobb vízfelhasználású hónap a június és a július volt. Érdekeség, hogy júliusban több mint 17 millió m³ vízmennyiséget használtak fel a gazdák, ami az elmúlt évtizedben rekordnak mondható az egy havi vízmennyiség terén. A diagramon is jól látható, hogy több hónapban is nagyobb volt a szolgáltatott vízmennyiség az előző évekhez képest, ami szintén az ideai megaszárasságnak tudható be.

A december havi gépüzemnaplók természetesen még nem álltak rendelkezésünkre jelen cikk elkészítésekor, azonban már így is több mint 70 millió m³ a 2021. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás során kiszolgált vízmennyiség, ami az elmúlt 15 év adatait nézve 2015. után a második legnagyobb vízmennyiség.

A három hasznosítás közül a legtöbb öntözővizet a halastavak; 31,29 millió m³-t használtak fel, míg szántó esetében 23,82 millió m³ vízre, rizs esetében pedig 15,26 millió m³ öntözővízre volt szükség. Több kutatás is szól az elmúlt évek aszályairól, hiszen ezek már a történelem legjelentősebb szárazságai közé sorolandók. Az aszályok kialakulására több elmélet is létezik (ember okozta klímaváltozás, Föld pályájának módosulása, stb.), a legfontosabb az aszály elleni védekezés, tehát maga az öntözés, ezért is fontos az öntözésfejlesztés, mely keretében az infrastrukturális hiányok megszüntetésére a 2021. évben igazgatóságunk illetékességi területén jelentős fenntartási munkákat végeztünk.

Többek között ilyen volt a Dögös-Kákafoki I. átemelő szivattyútelep elektrifikálásának II. üteme, a Körösladányi 1. öntöző-főcsatorna növényzetirtása, részleges mederfelújítása, a csatlakozó műtárgyak felújítása, D-11, a D-11-1, a 21. sz. öntöző-csatornák, a Csárdaszállási-főcsatorna, a Lászlózugi-csatorna, a V-3 Óvári-csatorna kosaras kaszálása, D-1 öntöző-főcsatorna, a Nyilas II. lecsapoló-csatorna, a IV-es Hosszúfok-Okányi-csatorna, a Szeghalmi-övcatorna iszapkotrása, és a Körösladányi öntöző fővízkivétel és Félhalmi öntöző szivattyútelep vízjogi engedélyes tervének elkészítése.

A Dögös-Kákafoki I. átemelő szivattyútelep elektrifikálásának II. üteme

A „Szarvasi-Holtág rugalmas vízpótlási lehetőségének kiépítése I. ütem 2. rész” elnevezésű projekt kivitelezése során elkészült a Maczózugi- és a Bikazugi-holtág kotrása, a 3. 4. zagykazetta kialakítása, és folytatódott 5.375 fm hosszón a Szarvas-Békésszentandrás holtág kotrása.

Összességében a 2021. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás mind a KÖVIZIG által üzemeltetett, mind az üzemeltetésre kiadott rendszerekben zavartalan volt. Az előző évhez hasonlóan szintén elmondható, hogy a koronavírus járvány nagyon sok gazdasági ágazatot sújtott negatívan, azonban a mezőgazdasági vízszolgáltatást ez nem érintette. Igazgatóságunk illetékességi területén keletkező vízigényeket maradéktalanul ki tudtuk elégíteni.

Gyula, 2021. december 09.

Kurucz Máté
kiemelt műszaki referens